

สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. สร้างขอบเขตของเกณฑ์ประเมินโรงเรียนอาชีวศึกษา แผนกพณิชยการ
2. สร้างแบบประเมินโรงเรียนอาชีวศึกษา แผนกพณิชยการ
3. เพื่อหาค่าเกณฑ์ปกติ (Normal Expectancy) ของคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษา แผนกพณิชยการ ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้เกณฑ์ประเมินโรงเรียนอาชีวศึกษา แผนกพณิชยการที่สร้างขึ้น

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรประกอบด้วยวิทยาลัยพณิชยการของรัฐบาล 5 แห่ง และโรงเรียนพณิชยการเอกชน 27 แห่ง ซึ่งเป็นสถานศึกษาที่เปิดสอนเฉพาะแผนกพณิชยการระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ (ม.ศ. 4-5) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างขอบเขตของเกณฑ์ประเมินโรงเรียนอาชีวศึกษา แผนกพณิชยการจากการศึกษาวิธีจัดดำเนินงานในลักษณะต่าง ๆ ของโรงเรียนอาชีวศึกษาที่เปิดสอนแผนกพณิชยการ โดยศึกษาจากการสำรวจโรงเรียน การสัมภาษณ์อาจารย์ในโรงเรียน ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ตลอดจนหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ขอบเขตเกณฑ์ประเมินโรงเรียนมี 114 ข้อกระทง ที่ผู้ทรงคุณวุฒิร้อยละ 80 ขึ้นไปมีความเห็นตรงกันว่าใช้ได้ สร้างแบบประเมินโรงเรียน 338 ข้อ จากรายละเอียดของขอบเขตของเกณฑ์ประเมินโรงเรียน แต่ละข้อมีคำตอบให้เลือกตอบ 5 คำตอบ ผู้ทรงคุณวุฒิร้อยละ

80 ขึ้นไปมีความเห็นตรงกันว่าใช้ได้ทั้งหมด นำแบบประเมินโรงเรียนไปใช้กับตัวอย่าง
ประชากร เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก ค่าความเที่ยง ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการ
วัดของแบบประเมินโรงเรียน และหาค่าเกณฑ์ปกติของคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษา แผนก
พลศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร

สรุปผลการสร้างเกณฑ์ประเมินโรงเรียน

1. นำแบบประเมินโรงเรียน 338 ข้อ ไปประเมินโรงเรียนที่เป็นตัวอย่าง
ประชากร 10 โรงเรียน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ คัดลिनด้วยค่าที่ ข้อที่มี
อำนาจจำแนกที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 มี 226 ข้อ คัดทิ้ง 112 ข้อ คิดเป็นข้อกระทง
ที่ใช้ได้ร้อยละ 66.83 ของข้อกระทงทั้งหมด
2. จากการทดสอบค่าเอฟ แบบประเมินโรงเรียนฉบับหลัง (226 ข้อ) ที่นำ
ไปประเมินโรงเรียนอาชีวศึกษา แผนกพลศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่เป็นตัวอย่าง
ประชากร 32 โรงเรียน มีอำนาจจำแนกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. โดยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนของฮอยท์ แบบประเมินโรงเรียนฉบับ
หลังทั้งหมด 226 ข้อ มีสัมประสิทธิ์ความเที่ยงเท่ากับ 0.98 และเมื่อแยกพิจารณาสัมประสิทธิ์
ความเที่ยงของแบบประเมินโรงเรียนฉบับหลัง
 - ค่าโปรแกรมการศึกษามีค่าเท่ากับ 0.97
 - ค่าอาคาร สถานที่และอุปกรณ์มีค่าเท่ากับ 0.95
 - ค่าโปรแกรมการจัดกิจกรรมนักเรียนมีค่าเท่ากับ 0.92
 - ค่าสวัสดิการและบริการมีค่าเท่ากับ 0.98
 - ค่าการบริหารมีค่าเท่ากับ 0.91
4. ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการ วัดของแบบประเมินโรงเรียนฉบับ
หลังโดยใช้สูตรของฮอยท์ คือ 14.52 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัดใน
ด้านต่าง ๆ คือ
 - ค่าโปรแกรมการศึกษามีค่าเท่ากับ 11.08
 - ค่าอาคาร สถานที่และอุปกรณ์มีค่าเท่ากับ 4.83

ค่านโยบายกรรมการจัดกิจกรรมนักเรียนมีค่าเท่ากับ 2.21

ค่านิสิตกิจการและบริการมีค่าเท่ากับ 3.40

ค่านการบริหารมีค่าเท่ากับ 4.68

5. ระดับคุณภาพของโรงเรียนอาชีวศึกษา แผนกพาณิชยการ ในเขตกรุงเทพมหานคร มี 10 แห่งที่มีคุณภาพสูงกว่าปกติ เป็นวิทยาลัยของรัฐบาล 5 แห่ง และโรงเรียนเอกชน 5 แห่ง โรงเรียนที่มีระดับคุณภาพเป็นปกติมี 12 แห่ง เป็นโรงเรียนของเอกชนทั้งหมด และมี 10 แห่งที่เป็นโรงเรียนที่มีระดับคุณภาพต่ำกว่าปกติ ทั้ง 10 แห่งเป็นโรงเรียนของเอกชนทั้งหมด นอกจากนี้เมื่อแยกลักษณะคุณภาพของโรงเรียนออกเป็น 5 ด้าน คือ

5.1 โปรแกรมการศึกษา โรงเรียนที่มีคุณภาพสูงกว่าปกติมี 12 แห่ง เป็นวิทยาลัยของรัฐบาล 5 แห่ง เป็นโรงเรียนเอกชน 7 แห่ง โรงเรียนที่มีคุณภาพเป็นปกติมี 12 แห่ง เป็นโรงเรียนของเอกชนทั้งหมด ส่วนอีก 8 โรงเรียนเป็นโรงเรียนที่มีระดับคุณภาพต่ำกว่าปกติ เป็นโรงเรียนเอกชนทั้งหมด

5.2 อาคารสถานที่และอุปกรณ์ โรงเรียนที่มีคุณภาพสูงกว่าปกติมี 15 แห่ง เป็นวิทยาลัยของรัฐบาล 5 แห่ง นอกนั้นเป็นโรงเรียนของเอกชน 10 แห่ง โรงเรียนที่มีคุณภาพเป็นปกติมี 7 แห่ง เป็นโรงเรียนของเอกชนทั้งหมด ส่วนโรงเรียนที่มีคุณภาพต่ำกว่าปกติมี 10 แห่ง เป็นโรงเรียนเอกชนทั้งหมด

5.3 โปรแกรมการจัดกิจกรรมนักเรียน โรงเรียนที่มีคุณภาพสูงกว่าปกติมี 8 แห่ง เป็นวิทยาลัยของรัฐบาล 4 แห่ง เป็นโรงเรียนเอกชน 4 แห่ง ส่วนที่มีคุณภาพเป็นปกติมี 6 แห่ง เป็นโรงเรียนของเอกชนทั้งหมด และโรงเรียนที่มีคุณภาพต่ำกว่าปกติมี 18 แห่ง เป็นวิทยาลัยของรัฐบาล 1 แห่ง เป็นโรงเรียนเอกชน 17 แห่ง

5.4 นิสิตกิจการและบริการของโรงเรียน โรงเรียนที่มีคุณภาพสูงกว่าปกติมี 12 แห่ง เป็นวิทยาลัยของรัฐบาล 5 แห่ง เป็นโรงเรียนเอกชน 7 แห่ง ส่วนโรงเรียนที่มีคุณภาพเป็นปกติมี 9 แห่ง เป็นโรงเรียนเอกชนทั้งหมด และ โรงเรียนที่มีคุณภาพต่ำกว่าปกติมี 11 แห่ง เป็นโรงเรียนเอกชนทั้งหมด

5.5 การบริหาร โรงเรียนที่มีคุณภาพสูงกว่าปกติมี 11 แห่ง เป็นวิทยาลัย
 รัฐบาล 5 แห่ง เป็นโรงเรียนเอกชน 6 แห่ง ส่วนโรงเรียนที่มีคุณภาพเป็นปกติมี 6 แห่ง
 เป็นโรงเรียนเอกชนทั้งหมด และโรงเรียนที่มีคุณภาพต่ำกว่าปกติมี 15 แห่ง เป็นโรงเรียน
 เอกชนทั้งหมด

อภิปรายผลการวิจัย

1. แบบประเมินโรงเรียนมีความตรงเพียงพอ เพราะผู้ทรงคุณวุฒิมากกว่าร้อยละ 80 ขึ้นไป มีความเห็นตรงกันว่าใช้ได้
2. จากการวิเคราะห์แบบประเมินโรงเรียนเป็นรายข้อพบว่า แบบประเมินโรงเรียนมีข้อกระทงที่มีอำนาจจำแนกเพียง 226 ข้อ จากจำนวนข้อกระทงทั้งสิ้น 338 ข้อ คิดเป็นข้อกระทงที่ใช้ได้ร้อยละ 66.86 ของจำนวนข้อกระทงทั้งหมด และเมื่อพิจารณาข้อกระทงที่มีอำนาจจำแนกแยกตามลักษณะคุณภาพโรงเรียนที่ดี 5 ลักษณะ คือ ด้านโปรแกรม การศึกษามีจำนวนข้อกระทงที่ใช้ได้ 125 ข้อ ด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์ 31 ข้อ ด้านโปรแกรมการจัดกิจกรรมนักเรียนมี 9 ข้อ ด้านสวัสดิการและบริการของโรงเรียน 33 ข้อ ด้านการบริหารมี 28 ข้อ อย่างไรก็ตามก็แบบประเมินโรงเรียนทุกฉบับก็สามารถใช้จำแนกโรงเรียนในกลุ่มที่ได้รับการประเมินคุณภาพโรงเรียนได้
3. ค่าความเที่ยงของแบบประเมินโรงเรียนทุกฉบับมีค่าสูง คือมีอยู่ระหว่าง 0.91 ถึง 0.98 ทั้ง ๆ ที่ขนาดของตัวอย่างประชากรมีขนาดเล็ก อาจจะเป็นเพราะตัวอย่างประชากรมีความแตกต่างกันมาก ซึ่งตรงกับที่อนาสตาซี¹ (Anastasi) ได้กล่าวไว้ว่า ถ้ากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาค่าความเที่ยงมีความเป็นวิวิธพันธ์ (heterogeneity) แล้ว จะเป็นผลให้มีค่าความเที่ยงสูง

¹ Anne Anastasi Psychological Testings, 3rd ed (London : The Macmillan Company, 1968) p. 92.

4. ผลการศึกษาหาค่าเกณฑ์ปกติของคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษา แผนกพาณิชยการ ในเขตกรุงเทพมหานคร มีโรงเรียนที่มีคุณภาพสูงกว่าปกติ 10 แห่ง เป็นวิทยาลัยของรัฐบาล 5 แห่ง เป็นโรงเรียนเอกชน 5 แห่ง โรงเรียนที่มีคุณภาพเป็นปกติมี 12 แห่ง โรงเรียนที่มีคุณภาพต่ำกว่าปกติมี 10 แห่ง ซึ่งเป็นโรงเรียนเอกชนทั้งหมด นอกจากนี้เมื่อแยกพิจารณาตามลักษณะคุณภาพโรงเรียน 5 ลักษณะ คือ ด้านโปรแกรมการศึกษา อาคารสถานที่และอุปกรณ์ โปรแกรมการจัดกิจกรรมนักเรียน ด้านสวัสดิการและบริการ และด้านการบริหาร ปรากฏผลเช่นเดียวกัน คือ มีโรงเรียนที่มีคุณภาพสูงกว่าปกติน้อยกว่าโรงเรียนที่มีคุณภาพปกติและโรงเรียนที่มีคุณภาพต่ำกว่าปกติ ดังนั้นควรจะได้มีการปรับปรุงการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษา แผนกพาณิชยการ เพราะยังมีโรงเรียนที่มีคุณภาพต่ำกว่าเกณฑ์ปกติอยู่

ข้อเสนอแนะ

1. ควรนำแบบประเมินโรงเรียนไปใช้สำรวจโรงเรียนอาชีวศึกษา แผนกพาณิชยการ เพื่อโรงเรียนจะได้ปรับปรุงแก้ไขให้มีคุณภาพสูงขึ้น
 2. ควรได้ทำการวิจัยหาเกณฑ์ปกติของแบบประเมินโรงเรียนฉบับนี้อีกครั้ง เพื่อตรวจสอบ และได้คามาตรฐานที่ถูกต้องยิ่งขึ้น
 3. ควรจะได้มีการศึกษาหาค่าเกณฑ์ปกติของคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษาที่เปิดสอนแผนกพาณิชยการทั้งประเทศ เพราะเกณฑ์ปกติที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่โรงเรียนอย่างยิ่ง ในด้านการปรับปรุงแก้ไขคุณภาพโรงเรียนให้สูงขึ้น
 4. ควรจะได้มีการศึกษาและเปรียบเทียบค่าเกณฑ์ปกติของคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษาที่เปิดสอนแผนกพาณิชยการในจังหวัดกรุงเทพมหานคร และจังหวัดอื่น ๆ เพื่อจะได้เปรียบเทียบว่าโรงเรียนมีคุณภาพแตกต่างกันหรือไม่และมากน้อยเพียงใด
- * 5. จากการวิจัยพบว่าโรงเรียนอาชีวศึกษา แผนกพาณิชยการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ ยังไม่มีห้องสมุด ที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้นควรสนับสนุนให้โรงเรียนทุกแห่งมีห้องสมุด เพื่อให้เป็นศูนย์กลางในการอ่าน การค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม และเป็นการส่งเสริมการไขว่คว้าทำให้เกิดประโยชน์